

„SUNTEM ORICUM CU TOȚII DETECTIVI ÎN PROPRIILE VIETI”

– interviu cu Ana Rotea –

De când și de ce scrii cărți pentru copii? E mai greu să scrii pentru copii decât pentru oamenii mari?

Scriu pentru copii de puțin timp, cam din 2015. Dispăruse atunci dintr-un apartament de bloc un porcușor de Guineea, iar cum recuperarea lui se lăsase cu o adevărată aventură, era musai să scrie ceva despre asta. Așa am descoperit că să scrii pentru copii poate fi mai greu decât să scrii pentru oamenii mari. Cărțile pentru copii sunt, de regulă, prime lecturi și pot forma cititori, ceea ce responsabilizează imens: autorii pentru copii pur și simplu nu au voie să scrie prost.

Și de ce povești cu detectivi (aerieni)? Îți plac poveștile polițiste?

Mie îmi plac toate poveștile care sunt scrise bine, dar cărțile cu detectivi au fost mereu speciale. Ador totul la ele: atmosfera misterioasă, personajele înșelătoare, eroii-detectivi care folosesc cea mai fascinantă magie, anume inteligența proprie! Iar dacă de ceva timp mi-a devenit clar că n-am să reușesc să intru în oglindă după Alice sau că Hogwarts admite doar elevi cu cetățenie britanică, știu sigur că o aventură detectivistică încă ține de domeniul posibilului pentru mine. Imaginându-mi enigmaticele pe care le-aș putea rezolva, răspund: O, da, îmi plac poveștile polițiste!

Ce cărți (polițiste sau nu) ți-au marcat copilăria?

În copilărie, iubeam aproape orice carte citeam, dar țin minte că aveam o fascinație teribilă pentru

Legende și miturile Greciei antice. Era să memorez cartea asta, căci o reciteam la nesfârșit! O altă carte care m-a marcat, dar pe care nu am dorit să o recitesc deoarece mi-a ucis personajul preferat (nu știu dacă autorii au voie să facă asta!), a fost *Winnetou*. Gustul pentru lecturi polițiste s-a format tot în copilărie, când am dat de cărțile lui Raymond Chandler și când, ca niciodată până atunci, am reținut un detaliu ce nu mă preocupase: numele autorului. Așadar detectivul absolut a fost pentru mine Philippe Marlowe, iar nu mult mai aclamatul Sherlock Holmes.

Cum și de unde te-ai inspirat ca să-i inventezi pe Detectivii Aerieni?

Când eram mică, încercam să impun pe afară un joc de-a detectivii. Cream o intrigă și plasam în jurul blocului indicii pentru echipa care urma

să soluționeze „cazul”. Dar, de fiecare dată, era un dezastru: prietenii mei entuziaști și neatenți tropăiau peste „scena crimei”, distrugeau indiciile, mă lăsau să țin discursul lămuritor despre cele întâmplate și încheiau jocul cu un „Hai să ne jucăm de-a altceva!” Nu toată lumea are stofă de detectiv, îmi spuneam eu și schimbam jocul. Cred că scriind primul caz al Detectivilor Aerieni am vrut și să duc până la capăt jocul meu de atunci. Când copiii și foștii copii (se pun și ei) au avut reacții faine față de carte, am simțit că, iată, jocul meu funcționează în sfârșit! Și ne-am mai jucat și în următoarele cărți.

Cum te descurci atunci când îți imaginezi o intrigă polițistă? De pildă, cum reușești să dai indiciile?

Înainte de orice îmi imaginez cât pot de exact cazul care va trebui anchetat de micii detectivi. Cine a comis fapta, cum și de ce. Când și unde. Eventualele stângăcii ale făptașului și urmele pe care nu le poate acoperi. Cine era în apropiere și ce a zărit/auzit

astfel încât să ajute sau (mai ales) să incurce viitoarea anchetă. Apoi desfac această primă poveste în bucățele și le amestec bine, făcând din ea un puzzle ce va trebui rezolvat. Abia din acest moment încep să scriu, îi introduc pe detectivi în scenă, le pun cazul sub formă de puzzle în brațe și aproape că nu mai fac niciun efort: „Aerienii” sunt buni profesioniști și e sarcina lor să descopere adevărul. Floare la ureche, nu?

Crezi că meseria de detectiv mai e demnă de luat în seamă?

Cât timp gândim în termeni de bine și rău, de adevăr și minciună, suntem oricum cu toții detectivi în propriile vieți, punându-ne sub lupă relațiile și evenimentele, făcând deducții logice sau ghidându-ne după intuiție, încercând să ne protejăm sau măcar să nu ne lăsăm înșelați de aparențe. Profesionalul detectiv intervine însă în acele situații în care propriile abilități detectivistice nu mai sunt

Maeștrii povestitori

suficiente pentru a afla vreun adevăr necesar, pentru a expune vreun răufăcător abil sau pentru a ni se face dreptate. Deși întâlnirile cu un detectiv (fie particular, fie din cadrul poliției) sunt rare, ele sunt mereu demne de luat în seamă și pot fi chiar senzaționale în măsura în care ne scot dintr-un impas.

Cum s-a schimbat viața ta de când scrii cărți pentru copii?

Viața mea chiar s-a schimbat de când scriu pentru copii: simt că fac ceva util care-mi și place! Scriul pentru copii nu a devenit însă doar o ocupație ideală pentru mine, ci și una care m-a responsabilizat. Până să mă adresez copiilor prin scris, aveam în grijă un singur copil: al meu. Acum însă am în vedere că prin ceea ce scriu comunic și cu alți copii, așa că sunt atentă la ideile pe care le inserez, la buna dispoziție pe care vreau să o transmit prin cărțile mele. Cât timp mă citește un copil, îl simt ca fiind și în grija mea.

Ai un băiat... el îți citește cărțile? Ce spune despre ele?

Băiatul meu mă citește, că nu are încotro. Vin peste el cu cartea mea, cu insistențe și cu un zâmbet de la o ureche la alta, iar atunci el trebuie să citească ce au mai făcut detectivii de gimnaziu. În timp ce

citește comentează o grămadă pe carte (*Șterge gluma asta... Partea asta sună cam bizar... Aș fi pus alt nume personajului ăsta...*), dar fără el seria detectivilor poate că nici nu ar fi existat. Băiatul meu dă sens înclinației mele de a spune povești, este prototipul de copil inteligent și pus pe joacă folosit pentru a-i crea pe Detectivii Aerieni și, deloc de neglijat, furnizează multe dintre glumele și ideile din cărțile mele. Mulțumesc, Dragoș!

Ce sfaturi le dai copiilor care vor să devină scriitori?

La întrebarea aceasta am să răspund arătând ce încerc eu dintotdeauna să fac. Să mă apuc de scris doar de dragul de a scrie, iar nu visând la cartea care va apărea sau la reacțiile pe care le va stârni. Să citesc mereu cât pot de mult. Să-mi revizitez școlărește instrumentele pentru scris: elocvența, gramatica, cunoștințele despre orice, logica... Să scriu mult, să scriu des, căci pentru scris este indicată exagerarea ca exercițiu. Să nu mă amețesc la laudele, dar nici să nu mă afecteze criticile vreunui cititor de coperte. Să caut să evoluez scriind. Să scriu.

A consemnat Adina Popescu

Ana Rotea a publicat la Editura Arthur seria Detectivilor Aerieni: *Dosarul Popcorn* (2016), *Dosarul clopoșelilor de Crăciun* (2016), *Dosarul unei vacanțe de groază* (2017). În pregătire: *Dosarul Graffiti*.

